

SİRKÜLER NO: 2018/37

Konu: İhracat bedellerinin yurda getirilme süreleri Hk.

Bilindiği üzere, ihracat bedellerinin fiili ihraç tarihinden itibaren en çok 180 gün içinde ihracatçılar tarafından yurda getirilmesi şeklindeki zorunluluk 8 şubat 2008 tarihinde sona ermişti.

4 Eylül 2018 tarih ve 30525 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2018-32/48 sayılı tebliğle ihracat bedellerinin yurda getirilmesine ilişkin usul ve esaslar 4 Eylül 2018 tarihinden itibaren 6 ay süresince geçerli olmak üzere yeniden belirlenmiştir.

Tebliğ kapsamında yapılan düzenlemelere aşağıda yer verilmiştir:

1) İhracat bedellerinin 180 gün içerisinde yurda getirilmesi

- Türkiye’de yerleşik kişiler tarafından gerçekleştirilen ihracat işlemlerine ilişkin bedeller, ithalatçının ödemesini müteakip doğrudan ve gecikmeksizin ihracata aracılık eden bankaya transfer edilecek veya getirilecektir.
- Bedellerin yurda getirilme süresi fiili ihraç tarihinden itibaren 180 günü geçemeyecektir.
- Söz konusu bedellerin en az %80’inin bir bankaya satılması zorunludur.
- İhracat bedelleri aşağıdaki ödeme şekillerinden birine göre yurda getirilebilir;
  - a) Akreditifli Ödeme,
  - b) Vesaik Mukabili Ödeme,
  - c) Mal Mukabili Ödeme,
  - d) Kabul Kredili Akreditifli Ödeme,
  - e) Kabul Kredili Vesaik Mukabili Ödeme,
  - f) Kabul Kredili Mal Mukabili Ödeme,
  - g) Peşin Ödeme.
- İhracat bedellerinin beyan edilen Türk parası veya döviz üzerinden yurda getirilmesi esastır.
- Türk parası üzerinden yapılan ihracat karşılığında döviz getirilmesi mümkündür.
- İhracat bedelinin yolcu beraberinde efektif olarak yurda getirilmesi halinde ise gümrük idarelerine beyan edilmesi zorunluluğu bulunmaktadır.

2) Peşin döviz karşılığında yapılan ihracat

- Peşin döviz karşılığında ihracatın 24 ay içinde gerçekleştirilmesi zorunludur.
- Dâhilde İşleme İzin Belgesi ve Vergi, Resim ve Harç İstisna Belgesi kapsamında ihracat, ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlerle ilgili olarak sağlanan *peşin dövizlerin kullanım süresi belge süresi (ek süreler dahil) kadar olacaktır.*

- Tamamı tek seferde iade edilmeyen veya süresi içinde ihracatı gerçekleştirilemeyen peşin dövizler prefinansman hükümlerine tabi olacaktır.
  - Prefinansman hükümlerine tabi hale gelen peşin dövizlerin, ihracat taahhüt sürelerinin ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde uzatılması halinde, alıcının muvafakat etmesi kaydıyla kullanım süreleri de verilen ek süre kadar uzatılmış sayılacaktır.
- 3) Yürürlükteki İhracat Rejimi ve Finansal Kiralama (leasing) Mevzuatı çerçevesinde kredili veya kiralama yoluyla yapılan ihracatta, ihracat bedelinin kredili satış veya kiralama sözleşmesinde belirlenen vade tarihlerini izleyen 90 gün içinde yurda getirilerek bankalara satılması zorunludur.
- 4) Yurt dışına müteahhit firmalarca yapılacak ihracatın bedelinin 365 gün içinde yurda getirilerek bir bankaya satılması zorunludur.
- 5) Konsinye yoluyla yapılacak ihracatta bedellerin kesin satışı müteakip; uluslararası fuar, sergi ve haftalara bedelli olarak satılmak üzere gönderilen malların bedellerinin ise gönderildikleri fuar, sergi veya haftanın bitimini müteakip 180 gün içinde yurda getirilerek bir bankaya satılması zorunludur.
- 6) Yurt dışına geçici ihracı yapılan malların verilen süre veya ek süre içinde yurda getirilmemesi veya bu süreler içerisinde satılması halinde satış bedelinin süre bitiminden veya kesin satış tarihinden itibaren 90 gün içinde yurda getirilerek bir bankaya satılması zorunludur.
- 7) **İhracat işlemlerinde sorumluluk**
- İhraç edilen malların bedelinin süresinde yurda getirilerek, bankalara satılmasından ve ihracat hesabının süresinde kapatılmasından ***ihracatçılar sorumlu*** olacaktır.
  - Alacak hakkının satın alınması suretiyle ticari riskin bankalar veya faktoring şirketlerince üstlenilmesi durumunda, ihracat bedelinin yurda getirilmesi ile ilgili sorumluları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.
  - İhracata aracılık eden bankalar ihracat bedellerinin yurda getirilmesini ve satışının yapılmasını izlemekle yükümlü olacaktır.
- 8) **İhracat bedelinden indirimler**
- 8.1)** İhracatla ilgili navlun, sigorta primi, komisyon, ardiye, depolama, antrepo, gümrük resmi, harç ve faktoring masrafları ile uluslararası para piyasalarında geçerli faiz oranlarını geçmemek üzere iskonto giderleri gibi masraflar için yapılacak indirimler ile konsinyasyon yoluyla ihraç edilen mallarla ilgili nakil, muhafaza, bakım ve fümügasyon, rafa (maniplasyon), satış ve benzeri masrafların ihracat bedelinden mahsubu veya görünmeyen işlemlere ilişkin hükümler çerçevesinde döviz transferi talepleri bankalarca incelenip sonuçlandırılacaktır.
- 8.2)** Ticari teamüllerin gereği olarak satış akdinde veya akreditiflerde ayrıca varış yerinde tartı ve analiz yapılması şartı bulunuyorsa, tartı ve analiz sonucunda tespit edilen vezin noksanlığı veya kalite farkı ile ekspertiz ve tahkim ücretleri ve rafa (maniplasyon) masraflarının (hariçteki gözetme şirketleri ücretleri dahil) mal bedelinden mahsubu veya görünmeyen işlemlere ilişkin hükümler çerçevesinde döviz transferi talepleri bankalarca incelenip sonuçlandırılacaktır.
- 8.3)** Bedel getirme süreleri içinde yurda getirilen ihracat bedelleri; ihracatçının ithalat bedelleri, sermaye hareketlerine ilişkin ödemeleri, görünmeyen işlemlere ilişkin giderleri ve transit ticaretinin alış bedeli ile söz konusu süreler içinde bankalarca mahsup edilebilecektir.

8.4) Dış ticaret mevzuatı hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilen mal ihraç ve ithalinde, tarafların aynı kişiler olması ve ihraç bedellerinin yurda getirilme süresi içinde kalınması kaydıyla, mal ihraç ve ithal bedellerinin bankalarca mahsubu mümkün olacaktır.

8.3 ve 8.4'üncü fıkrada belirtilen haller dışında kalan talepler Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından incelenip sonuçlandırılacaktır. İhracat bedellerinden mahsuba izin verilen hallerde, ihracat bedelleri süresi içinde yurda getirilmiş sayılacaktır. Mahsuba tabi tutulan kısım için mahsup tarihinde geçerli döviz alış kuru üzerinden döviz alım ve satım belgeleri düzenlenecektir.

9) Hesap kapatma, ihbar ve ek süre

9.1) Ticari amaçla mal ihracında, bedelleri yurda getirilme süresi içinde gelen ihracat ile ilgili hesaplar aracı bankalarca kapatılacaktır.

9.2) Süresi içinde kapatılmayan ihracat hesapları aracı bankalarca 5 iş günü içinde muamelenin safhalarını belirtecek şekilde yazılı olarak ilgili Vergi Dairesi Başkanlığına veya Vergi Dairesi Müdürlüğüne ihbar edilecektir.

9.3) İlgili Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce, ihbarı müteakip 10 iş günü içinde ilgililere hesapların kapatılmasını teminen 90 gün süreli ihtarname gönderilecektir. Bu süre içinde hesapların kapatılması veya 9 uncu maddede belirtilen mücbir sebep hallerinin ya da haklı durumun belgelenmesi gerekli olacaktır.

9.4) Mücbir sebeplerin varlığı halinde, mücbir sebebin devamı müddetince altışar aylık dönemler itibarıyla ilgili Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce ek süre verilecektir.

9.5) Mücbir sebep halleri dışında kalan haklı durumların varlığı halinde, hesapların kapatılmasına ilişkin altı aya kadar olan ek süre talepleri, firmaların haklı durumu belirten yazılı beyanına istinaden üçer aylık devreler halinde ilgili Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce, altı aylık süreden sonraki ek süre talepleri Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından incelenip sonuçlandırılacaktır.

10) Mücbir sebep halleri

a) İthalatçı veya ihracatçı firmanın iflası, konkordato ilan etmesi veya faaliyetlerini daimi olarak tatil etmesi, firma hakkında iflasın ertelenmesi kararı verilmesi, şahıs firmalarında firma sahibinin ölümü,

b) Grev, lokavt ve avarya hali,

c) İhracatçı veya ithalatçı memleket resmi makamlarının karar ve işlemleri ya da muhabir bankaların muameleleri dolayısıyla hesapların kapatılmasının imkânsız hale gelmesi,

ç) Tabii afet, harp ve abluka hali,

d) Malların kaybı, hasara uğraması veya imha edilmesi,

e) İhtilaf nedeniyle dava açılması veya tahkime başvurulması,

Mücbir sebep hallerinin tevsiki;

(a) ve (e) halinin yetkili mercilerden, (b) ve (ç) halinin, ithalatçının bulunduğu memleketin resmi makamlarından veya mahalli odaca tasdik edilmiş olmak kaydıyla alıcı veya ithalatçı firmadan (harp ve abluka hali hariç), (c) halinin resmi makamlarımızdan, ithalatçının bulunduğu memleketin resmi

makamlarından veya muhabir bankalardan, (d) halinin ise sigorta şirketlerinden, uluslararası gözetim şirketlerinden veya ilgili ülke resmi makamlarından alınmış belgelerle tevsik edilmesi şarttır.

Mücbir sebep halleri ile ilgili olarak yurtdışından temin edilecek belgelerin dış temsilciliklerimizce veya Lahey Devletler Özel Hukuku Konferansı çerçevesinde hazırlanan Yabancı Resmi Belgelerin Tasdik Mecburiyetinin Kaldırılması Sözleşmesi hükümlerine göre onaylanmış olması gerekmektedir.

11) Terkin

Her bir gümrük beyannamesi itibarıyla;

a) 100.000 ABD doları veya eşitini aşmamak üzere, mücbir sebeplerin varlığı dikkate alınmaksızın beyanname veya formda yer alan bedelin %10'una kadar noksanlığı olan (sigorta bedellerinden kaynaklanan noksanlıklar dahil) ihracat hesapları doğrudan bankalarca ödeme şekline bakılmaksızın,

b) 200.000 ABD doları veya eşitini aşmamak üzere, bu Tebliğin 9 uncu maddesinde belirtilen mücbir sebep halleri göz önünde bulundurulmak suretiyle beyanname veya formda yer alan bedelin % 10'una kadar açık hesaplar ilgili Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce, terkin edilmek suretiyle kapatılacaktır.

Her bir gümrük beyannamesi itibarıyla, 200.000 ABD doları veya eşitini aşan noksanlığı olan açık hesaplara ilişkin terkin talepleri bu Tebliğin 9 uncu maddesinde belirtilen mücbir sebepler ile haklı durumlar göz önünde bulundurulmak suretiyle Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından incelenip sonuçlandırılacaktır.

12) Usul ve müşterek hükümler

2018-32/48 sayılı Tebliğin uygulanmasına yönelik Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslar Merkez Bankasınca ilan edilecektir.

Türkiye'de yerleşik kişilerce 2018-32/48 sayılı Tebliğin yürürlükte bulunduğu 6 aylık süre içinde fiili ihracı gerçekleştirilen ihracat işlemlerine ilişkin bedel getirme süresinin 2018-32/48 sayılı Tebliğin yürürlükten kalktığı tarihten sonra sona ermesi halinde 2018-32/48 sayılı Tebliğ hükümleri uygulanmaya devam edilecektir.

Bilgilerinize sunarız.

Saygılarımızla,

PARETO YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK

BAĞIMSIZ DENETİM DANIŞMANLIK LTD. ŞTİ.